

Árnyék	Utolsó árfolyam	
	penz	áru
magy. ker. bank.	101.50	102
" " " " " "	101.50	102
sbirtokos, föld-int.	—	—
" " " " " "	—	—
" " " " " "	—	—
bbbségek.	—	—
ma-i vasut	—	—
" " " " " "	—	—
k-dombv. zék, v.	—	—
shajóz. társ.	—	—
" " " " " "	—	—
eti vasut.	—	—
oti v. 1874 ki b.	—	—
vasut	—	—
oderb v. (ezüst)	—	—
áneczid	103.50	104
tózsde-épület	96.	97.
sorsjegyek.	—	—
elintézet	175.—	178.—
sorsjegy	49.50	41.50
" " " " " "	19.—	20.—
" " " " " "	36.50	37.50
sznemek.	—	—
(vert)	5.61	5.63
ar 8 frtos arany	951.—	9.53
" " " " " "	9.51	9.53
bankj. 100 márk.	58.70	58.80
olyama (3 óra)	—	—
100 ném. bir. m.	58.70	58.90
100 boill. frtért.	99.—	99.20
100 fcsnkért.	47.60	47.80
100 frankért.	47.50	47.60
10 font sterl.	120.50	120.70
ási árfolyamok.	—	—
jaradék	117.50	—
os hitelbank	361.—	—
és leszámb. b.	164.—	—
bank	368.—	—
bank	—	—
gedi kölcsön	116.—	—

Értesítés.

Van szerencsénk a t. közönségnek a tudomására hozni, miszerint az ed. Frohner szállodában volt terményüzemet, Mialós-utca 1962. sz. háza, a egyszerűségi lakásunk és magtárunk an áttettük és a terményüzletet ott tovább is folytatni fogjuk.
Ez alkalommal átöröködünk a ter. ó uraknak, száraz, tűzbiztos magtárunk mindenféle életneműek, rövidebb vagy hosszabb időre való berakására, megfelelő tely díj mellett felajánlani.
Debreczen, 1882. ápril 15.

Erényi testvérek terménykereskedők.

Van szerencsém ezennel a nagyemű közönségnek becses tudomására tanni, hogy a fópiazz Teleky-utca sar. lévő lottó és szivar tózsde üzletemet ap áruával kötöttem egybe, miért is főbb törekvésem leendő üzletemnek ágában is a tisztelt közönség, min- igényeinek megfelelően szives pártfo- kérvé
Teljes tisztelettel
KATZ JAKAB.
Ugyanott a legközelebbi f. hó ápr. 15-en tartandó húzára m. k. nyere- ny kölcsön és földhitelezési igérvé- ek jutányos áron kaphatók.

ház.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény:
főpiaz, VECSEY-ház, földszint a szer- kesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a szerkesztőségben. Egyébutt a postahíva- talok útján.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.
A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.
Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petitorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdíj: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
N é v - vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyazintán k é z i r a t o k nem adtnak vissza.
KÖNYV-ÁRÁNY

Ki az idegen?

E czim alatt felelt a „Debreczeni Ellenőr“ ápril 15-iki számában „Idegen . . . !?“ felirással a „Debreczen“-ben ápril 13-án megjelent igénytelen észrevételeimre. — Felelt — készséggel ismerem el — kifogástalan higgadsággal és (le- számitva a „Debreczen“-t nevétségessé tenni igyekvő bevezető meg- jegyzését) lovagias hangon; ami beszélő bizonyossága annak, hogy társadalmi kérdéseket — még ha azok politikai párt-harczok alkalmá- ból kerülnek is szőnyegre — lehet férfias komolysággal és az elvi el- lentetek keserű mellék-ize nélkül tárgyalni.
Nehogy azonban a „Debr. El- lenőr“ azt higgye, hogy szívemnek jól esik megnyugtatótásával, hogy igény- telen személyem itt „nem ide- gen tőbbé“, kirántotta alólam az eddigi álláspontot, el kell mon- danom egyetmást a nevezett derék lapnak — természetesen a tisztelt olvasó közönség fülhallatára.

A „Debr. Ellenőr“ nagyon té- vesen vezeti be feleletül irt cikkét avval az állítással, hogy én vétet- tem volna fel azt a kérdést: — ki az idegen?; ilyesmi én tőlem — ki a magyar haza minden magyar fiát a magyar haza minden magyar vá- rosában otthon levőnek tekintem — soha ki nem telnék! . . . Ezt a kérdést a „szabadelvű“ kép- viselőt kijelölő értekezlet szónokai vetették fel — ezuttal; mert hát mindenki tudja, hogy máskor is fel- vettetett az, talán sehohol máshol, vagy legalább sehohol annyiszor, mint . . . Debreczenben! . . . e városban, melyre — mint ezt mindazok, kik a Basahalmán túl is jártak, tudják — a haza legtávolabb vidékein is

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

CANTILLON, az egyfogatu bérkocsis.

Írta: id. DUMAS SÁNDOR.
Ford.: LENTHE GUSZTÁV.
Cantillon szinte veríték cseppeket iz- zadott ez elbeszélés alatt, majd letörölte azt homlokáról, következőleg folytatá:
„Igaz az, a mint mondják, hogy a vízbehaló a tüzes vashoz is kagdok meg- mentése végett; de Jenő ur is oly erővel ragadta meg az evezőt kezével, hogy kör- mei szinte a fában nyomokat hagytak ma- guk után; én azt megkettőztetett erővel huzom felfelé s ime egyszer csak gazdám felbukkant a vízből.
Minden tagomban reszkettem; rosszul levék s a csónakot már majd nem a ha- bok játékaul engedem át. Végre is a csó- nak fenekére feküdtem, tejemet a parkány- nak támasztva, s ugy huztam teljes erő- vel az evezőt mindig beljebb és beljebb.
Gazdám feje egész aláhanyatlott, mintha magán kívül lett volna; én huzom az evezőt mindig beljebb beljebb, végre oly közel, hogy gazdám nyakát érintettem; majd megtagogatom mellét s biztos volt- tam benne, hogy megmentettem őket.
S ekkor megragadtam gazdám, még

annyi jó magyar szív büszke, oly embereké is, kik sohasem jártak e- tájakon s kik bizonyára fájó szívvel vennének tudomást arról, hogy e városban: **idegen minden olyan ember, kinem él a debreczeni- e- nek között és így azok állapotaival közlebb- ről nem ismerős!** . . . Oh! ez nem lehet igaz; ez lehet elfogult korteskedési beszéd, meggondolatlan frázis; de igaz beszéd nem lehet! soha! soha! . . . Debreczen számára minden jó magyar ember szive nyitva áll! . . . és így Debreczen szive sem lehet bezárva minden jó ma- gyar ember előtt, aki nem itt lak- kik! . . .
Azután az is minő theoria, minő elfogult korteskedési okoskodás, hogy: „míg k örünk böl arra v a l ó a l k a l m a t o s e m b e r t k ü l d h e t t ü n k a z o r s z á g - g y ü l é s r e , a d d i g „ i d e g e n “ t n e m s z ü k s é g e s i d e i m p o r t á l n i “ (a „Debr. Ellenőr“ saját szavai)!! . . .
Volt szerencsém már elmon- dani — és sokan igazat adnak ne- kem abban, — hogy a jó hazafi- akat „h a l y ú b o n p e z e t t ü n k “ c i k k e k g y a n á n t o s z t á l y o z n i n e m s z o k á s s e h o l . . . é s n e m s z a b a d i t t s e m ! . . . H a N a g y - K a n i z s a : a z á l - l a n d ó a n b u d a p e s t i l a k o s n a g y e m l é k ű C s e n g e r i A n t a l - t , P o z s o n y : a z o n - n a n n a g y o n t á v o l l a k ó B . S e n n y e y P á l t s S z é l l K á l m á n t , K e s z t h e l y : a b u d a p e s t i l a k o s F a l k M i k s á t , F i u m e : a s z i n t é n b u d a p e s t i l a k o s C s e r n á - t o n i - t , n o m e g , i g a z , S e p s i - S z e n t - G y ö r g y T i s z a K á l - m á n t — h o g y t ö b b e t a s o k k ö z z ű l n e e m l i t s e k — m e g t u d t a k é p v i s e l ő - j é ű l v á l a s z t a n i , a n é l k ű l , h o g y e z e n u r a k a t — v a g y a z o k m a g u k a t — i m p o r t á l t p o r t é k á k n a k t e k i -

pedig oly erővel, hogy nyomait karján még hetek múlva is mutogató.
A nő szorosán kapaszkodott gazdába, s nem eresztette el; s így mindkettőt csó- nakomba huztam, ott helyeztem el őket.
Ott feküdtek tehát mindketten a csó- nak fenekén, de egyikőjük sem adott élet- jeit magáról; hiába kiabáltam gazdám fülébe, hiába ráztam, nem használt semmit, nem mozdította az uram még a fülét se arra. —
Mit tegyek most velük?
Kezembe veszem az evezőt, hogy a partra evezzem. Hja, uram, két evezővel is rozsz hajós vagyok, hát még csak egy- gyel! Ha az egyik part felé akartam te- relni csónakomat, a hullámok bizonyosan a másik felé taszták, végre is a víz ma- gával ragadta a csónakomat. Utoljára szé- gával azon fiatal nő a mentő-kamrába, behal- zsamozva, bedörzsölve, ugy mint a herin- geket a hordóban szokás. Engem is meg- kérdeztek, hogy talán én is a vízbe akar- tam futni?
„Nem — válaszoltam — de mindegy, adjatok nekem is egy kortyot abból az csiba tettük.

tették volna: akkor Debreczen vá- rosát sem lehet a „szabadelvű“ urak- nak és különben igen derék és mű- velt lapjuknak a fentebb idézett furcsa frázis sorompójával elzárni a „k ö z t ü n k n e m l a k ó “ h a z a - f i a k e l ő l ! . . . , a z o k n a k a „ s z a b a d - e l v ű “ u r a k n a k , k i k m i n d e n v á l a s z - t á s k o r n e m c s a k e g y „ k ö z t ü n k n e m l a k ó “ v a s u t i - , b a n k - é s e g y é b h i v a t a l n o k u r a t s z o k n a k „ k ö z k ö l t s é g e n “ i d e h o z a t - n i ! . . .
Azután az a Thaly Kálmán, a kitünő történetíró a magyar tudom- mányos akadémia egyik jeles tagja, az ujjabkori magyar honvédség szervezésében activ részt vett elis- mert szakférfi, nem csupán a szüle- tése helyül szolgáló kies falucskáé vagy a jelenlegi tartózkodásául és magyarság-terjesztő fáradozásai szín- helyül szolgáló határ-városé, hanem — tessék ebbe belenyugodni szives jóakarattal — a z e g é s z m a g y a r h a z a - é ! é s i g y e s z é p é s n a g y h a z á b a n : D e b r e c z e n - é i s ! !
Ot tehát „idegen“, „importált“ cik- nek tekinteni nagy elfogultság!! . . .
Ki tagadná, hogy a sok érdemű „h a l y ú b o n p e z e t t ü n k “ i m p o r - t o t t k ö n y v “ ? ! d e T h a l y K á l m á n - n a k i s v a n „ n y i t o t t k ö n y v “ e ! , m é g p e d i g n e m c s a k h a z a f i a s m u - k á s s á g b a n t ö l t ö t t é l e t e , h a n e m v a - l ó s á g o s k ö n y v e i , k i t ű n ő t ö r t é - n e t i r ő i m ű v e i , m e l y e k e t a f e l e d é s h o - m á l y á b ó l h a n g y a s z o r g a l o m m a l f e l - k u t a t o t t , é s é v t i z e d e k e n á t n e m p i - h e n ő m u n k á s s á g g a l ö s s z e á l l i t o t t a d a - t o k n y o m á n i r t , h a z á n k m u l t j á n a k n a g y é s d i c s ő k o r s z a k a i r ó l s m e l y e k a z ő n e v é t , m i n t n e m z e t i m u l t u n k e g y i k l e g é r d e m e s e b b s l e g f á r a d h a - t a n a b b b u v á r á t , m é g a k k o r i s f e n n f o g j á k t a r t a n i , m i k o r m o s t a n i e l - l e n j e l ő l t j é n e k é s a z a z t j e l e n l e g m a g a s r a

élesztő italból, hadd térjek legalább ma- gamhoz.
Lábaim alig birtak már annyira el- voltam gyengítve.
„Gazdám legelőbb is szemeit nyitot- ta s aztán nyakam közé esett, én zokog- tam, sirtam és nevettem. . . . Mon dien, qu'un homme est bête!
Majd a mint maga körül szét nézett, tekintete a leányra esett, kit még mindig félelésteleni, magához téríteni iparkodtak.
„Ezer frank lesz a jutalma barátá- im!“ — szót — „ha őt megmentitek!“ — és te, Cantillon, te becstelés lélek, életem megmentője, barátom.“ —
— En még mindig egyre sirtam.
„A kocsimat állítsd elő!“
„Ah! coco!“ — kiálték s rohanok a bid felé, hol cocet hagytam, de uram, se ló, se kocsi ott nincs.
Másnap a rendőrségnél találtam azt még, bizonyosan valami szerelmes pár használta az éjjel hogy rajta haza kocsi- zék, szaladok tüstént vissza s megmon- dom magának, hogy nincs sem ló sem kocsi. —
„Akkor hát hamar fuss egy fiakker után!“ —
„És a kisasszony?“ kérdezem.
„Épen most mozdult meg.“
S azzal futok s mikor egy fiaker- rel viszatértem, már egész magához jött, ezután még beszélni nem tudott. A ko- csiba tettük.

emelni igyekvő local-patriotismuskak minden emlékjele már réges-régen elenyészve lesz.
Végezetül még egyet! (ne ve- gye tőlem a „Debr. Ellenőr“ ille- téktelen politizálásnak!) — Az or- szágyűlési képviselő Debreczen vá- rosát nem a város nagyocsa és ar- rócska lokális ügyeiben, hanem o r s z á g o s ü g y e k b e n k é p v i s e l i ! . . .
A lokális ügyekben a törvényható- ság és a tanács képviseli a várost!; ott van továbbá a Debreczen által újra rehabilitált s így kifogástalan jó akaratú miniszterelnök ur, mint hatalmas pátrónus! s ott van már két — ha kell közbenjárni tudó — képviselő: a jogismerő Körössy Sán- dor ur s a város ügyét-baját köz- mondásos alapossággal ismerő érdem- dus Kiss Lajos ur . . . ; tehát, az Isten szent szerelméért, ne sérteges- sék önök meggondolatlanul az itt megnevezett testületeket és nagyha- talmu és nem kisebb érdemű férfiakat, avval a naiv „debizony“-ozással, hogy: még egy olyan képviselőre van okvetlenül szükség, a ki helyi ügy-bajaikat ismeri és azokban „o d a f e n t “ eljárnai tud.
ellenzék nélküli parlament („parlia- mento“ olaszul körülbelül azt fejezi ki, hogy: „beszélde“, „felelsde“ . . . fel ne ökleljen érte Szarvas Gábor!) nevetséges valami lenne! . . . Miért tehát e roppaut ijedezés attól, hogy Debreczennek megint legyen e gy ellenzéki képviselője? (hisz volt már h á r o m i s ! é s m é g s e m v e - z e t t e l a v á r o s !) ; é n e z t t e l j e s s é g - g e l n e m é r t e m ! H á t h a m é g — é p e n D e b r e c z e n é r d e k é b e n — p l á n e j ó i s v o l n a : h a a k é t k o r m á n y p á r t i (köz-ügyekben erős miniszterelnök- pártvezéri regula alatt görnyedező) képviselő mellé egy szókimondó, re-

„Kocsis, Rue du Bac 31 ik szám, csak gyorsan sebesen bajts!“
„Itt uram az 58 ik száznál, Mers kisasszony lakásánál vagyunk.“
„Vége van a történetnek?“
„Vége? Bah! alig egy negyede az a mit beszéltem, ez még mind semmi, még most jön a java, csak hallgassa tovább.“ —
Cantillon elbeszélése felette kezdett érdekelni. Mersnak, a híres színésznőnek csupán annyit akartam ez új év napján óhajtani, hogy a jövő évben is legyen művésze oly tündöklő, mint az elmúlt- ban volt, s tiz percznyi nála időzés, után már ismét a kocsiban ültem.
„Nos az elbeszélésre!“
„Hova parancsolja uram?“
„Mindegy akarmerre,“ csak előre; nos, az elbeszélésre!“
„Ugy az elbeszélés? Igen . . . . !
Kocsis, Rue du Bac, gyorsan s egyszerre csak megkeletett állunk. A hidon a nő ismét rosszul lett, ismét elvesztette esz- méletét. Gazdám rögtön orvosért futatott s midőn azzal vissza tértem Mari kisasz- szonyt már, . . . mondtam már önnek, hogy azon nőt Marinak hívták?“
„Még nem.“
„Ugy bívták tudniillik a keresztne- vén — tehát Mari kisasszonyt már az ágyban fekve találtam s mellette egy apo- lónót. Nem hiszi uram, mily szép volt e nő, az ő két szép halovány arczával? —

gulák által nem feszélyezett, ellenzéki képviselőt küldene a város, aki nem azt mondaná csak, a mit dik-tálnak vagy megengednek a magasb hatalmak... és itthon marasztalná a nagyérdemű "királyi tanácsos" urat, ki igen okos ember és így bizonyára azt is tudja, hogy a "királyi tanácsos"okat nem arra a célra szokták kinevezni, hogy: tőlük tanácsot kérjenek, hanem inkább arra, hogy nekik tanácsot adjanak!

Egy "idegen."

A lázadás újabb felleobanásáról érkezett hír. A moszkvai szlav segélybizottság és a belgrádi nagy szerb izgató bizottmány ügynökei, a mult héten Montenegróból a Bokka déli részeibe batoltak s különösen Braica, Maina s Potori területét igyekeztek a lázadásra bírni. Szemrehányást tettek a lakosságnak, hogy a krivoszciaiakat magukra hagyta s felszólították őket, hogy a szorongatott testvéreknél segítsenek. A lakosság egy része ingadozik, a másik rész fel-lázadt.

A Braica vidékiek fegyvert ragadtak, a csendörre löttek, elváltak a távirdai huzalokat és montenegrói területet át a főkölökhöz csatlakoztak. Kattaró felől, mint a P. L.-nak továbbá jelentik, a San Giovanni erődre löttek és a golyók a kattarói tenger partig hatoltak. — S e hír ép akkor érkezik, midőn gróf Kálnoky külügyminiszter a delegációban agyba-töbe dicséri Oroszország és Montenegró loyaltását.

Képviselőválasztás. A marosludasi kerületben a képviselőválasztás e hó 30 án lesz. A szabadelvű párt jelöltje Miksa Elek, — a függetlenségi párt pedig a "Zöld" jelöltjét tette föl, a ki a jelölését elfogadta.

A delegáció egyesült négyes bizottsága előtt a közös kormány részéről bejelentett, hogy Dalmáciában s az okkupált tartományokban 76,000 főnyi katonaság van lenn. A hadügyminiszter terve szerint a mozgósított csapatokból, mintán a felkelés most már el van nyomva, ez év augusztus havában 20—26 ezret vis-szahoznak. Rendkívüli feltűnést keltett a közös kormány azon jelentése, hogy Bosznianban és Herczegovinában májua 15-én megkezdik az ujonezozást.

Ugy nézett ki, mint név rokona, a szent anya, az igaz hogy ő is az volt leendő!
"Azért akart hát a szerencsétlen a vízbe ugrani?" — vágam szavába.

"Eppen ezt mondta gazdám is az orvosnak, kezdetben azonban észre se vet-tük. Az orvos a nővel egy üvegecskét szá-góztatott. S e szagot nem fogom elfelejteni én sem egész életemben, mert az orvos ez üvegecskét a kályha tetejére tette s én felhasználtam az alkalmat, midőn a szo-bába magamra maradtam, hogy azt meg-szagoljam, azt hívem valami kellemes il-latu lesz az. S minő illat volt az? Mint ha száz tütszitam volna fel orromba, olyan trüszkös volt az illat."

"Jó, jó" — mondtam én — "imerem azon szert, csak tovább folytasd."

A könyvek záporoként omoltak szememből.
"Nyugtasd meg magadat" — vála-szolt gazdám midőn ezt látá, — "nem lesz semmi baj, az orvos ur mindenért jót áll."

"E közben Mari kisasszony egészen magához jött s megzavarodva, s féltéken nézett szert maga körül."
"Hol vagyok?" — kérdező — "ezen szoba egészen ismeretlen előttem?"
"Természetesen kisasszony" — vála-szoltam én — "nem volt ön itt még soha."
"Csendesség, Cantillon" — vágta szá-vamba Jenő ur.
Majd a kisasszonyhoz fordulva elke-

A "Petőfi-társaság" Debreczenben.

Debreczen városát nagy szerencse érte. Az irodalom bajnokai, a magyar fi-larom ízlés és műveltség terjesztői e város-ban tartják ez évi legelső vidéki vándor-gyűléseket. Eljönnek, hogy hangosan, elő-szóval hirdessék, a mi elanyagiasodott vi-szólagnak, hogy a szellem él, működik, tör-lágnak, hogy a szellem él, küzdve a előre, érdeke s elismerés nélkül, küzdve a nagy közönség hideg közönyével csupán azért hogy a nemzet irodalma a mai ha-ladott kor s a művelt nemzetek szellemi-niveauján a kívánalmaknak megfelelően s attól el ne maradjon.

Szép, nemes hivatás. — Köszönet érte, kik így feláldozták magukat, a ma-gyar irodalom ezen lángelkű bajnokainak!
A szellemi munka mai nap, — ez anyagias világban — hálátlan hivatás s annál nagyobb érdem, kik még sem esű-gednek, kik küzdenek a közönséggel, félre-ismérésel sőt tőrnek néha gonyt, mega-lázást is, de a magyar irodalmat művelni s ez által a magyar nyelvet fejteszteni, — akár mint közharcosok, akár mint vezérek, — meg nem szűnnek, de az égből nyert szel-lemi adományait mindnyájunk között terjesztve s azt ismertelve e nemzet szel-lemi előhaladásához teljes erejükkel közre-működnek.

Es midőn az e feletti örömtüket ki-fejezzük, lehetetlen másfelől meg nem dű-bennünk a felett, hogy e hazában a szel-lemi élet, a szellemi művelődés majdnem kizárólag a fővárosra van szorítva, ott koncentrálva.

Nem szükség e tényt bővebben bizo-nyitanom.
Tekintsünk szert s mit tapasztalunk? Azt hogy e sok nemzetiségű, oly külön-böző elemekből alkotott s oly heterogén jellegű vidékekkel megáldott országban, mint hazánk, alig volt még valaha oly erős szellemi központ s talán Párist ki-véve az egész civilizált Európában nem találunk egyetlen várost sem, mely az egész nemzet szellemi életét annyira magához vonzaná, mint hazánk fővárosa Budapest.

Irodalmunknak csak elenyésző csekély számu jelese él vidéken s azok is a fővá-rospan adják ki nevezetesebb műveiket; szépirodalmi vagy humoristikus, női avagy ifjusági lapok nem képesek magukat hosszú-ken keletkeztek is, csak a főváros adott lételt, életet, — vidéki színházaink a fő-városiak reportoirjait másolják le s azt utánozzák, egyezával minden szellemi élet a központban van, ott él és mozog.

"Megszoktuk már régibb időkben" — mondja egyik művében György Aladar — "az alkotmány védbástáinak tekinteni a megyéket; szellemi életük felvirágzására sokkal szükségesebbek, jelentékenyen fon-tosabbak azok lehetőleg önálló működése. Az erős centralisatío, a központi látkető erő, nagy élénkséget fejthet ki, de pro-kurste a speciális viszonyoknak, a fejlődésre oly nélkülözhetlen közpészertü tehetségek seregének lassanként meggyil-kolója lesz. Oly országokban különösen, hol századok mulasztásait kell helyre pó-tolni, nemcsak a nagyok, de a nagy szám-

dett vele a legudvariasabban, — mihez nagyon értett — beszélgetni.

"Nyugtasd meg magat asszonyom! Nálam, mintha csak testvére volnék, oly figyelmes gondozásban fog részesülni, es minelyt állapota megengedi, fentartom szá-momra a szerencsét, hogy lakására szá-litanám.

"Tehát beteg vagyok? kérdezte a nő egész elcsudálkozva, majd egy kisse magába szálva, hirtelen felkiáltott: "Igen igen! most már emlékszem mindenre; Nagy Isten! én megakartam magamat ölni! — Igen, kétség nélkül ön volt az ki meg-mentette életemet? Oh! ha tudná ön uram, milyen szomorú szolgálatot tett nekem, mi-lyen szomorú jövőt készített az ön öfel-adozása ezen szerencsétlen ismeretlennek!"

"Gazdám a szegény leányt elkezdte vigasztalni, de ő nem is hallgatott az ő vigasztaló szavaira, csak tovább zokogott keservesen:

"Oh! ha ön tudná?"

"Én tudok mindent" — susogta gaz-dám tülebe — "ön szeretett az tán meg-csalatot, elhagyatot."

"Igen, igen," — erősíté a szegény — "megcsaltak, rutul megcsaltak, — érzés-nélkül feláldoztam, elhagyttam."

"Am legyen" — szölt gazdám, — "Bizzon ön bennem, bizza reám titkát; hidje meg, nem kiváncsiság ez, hanem szor-óháj készíttet arra, hogy önnek használhas-

mtkődése is elengedhetlen. Igen ezélszertü volt kezdetben az ujjaszűletés korában a központot megteremtteni s ez Széchényinek legnagyobb érdemei közé tartozik; de most már ideje van megkezdenni a decen-tralisatíót". — S György Aladarnak telje-sen igaza van. A szellemi élet centralisa-tíója majdnem monopoliumra vezet s ez valjon előnyösen hat e az irodalom s oly-sok vidéki szellemi munkás fejlődésére, előmenetelére nézve? — könnyű kitalálni, megfejteni.

Lenthe Gusztáv.

A Kárpát-egylet nyári ünnepélyei.

(Eredeti tudósítás.)

S. A. Ujhely, ápril 18.

A magyar Kárpát-egylet "keleti Kárpátok osztálya, folyó évi 15-én tartotta meg M. Szigethen osztály-választmányi ülését Lónyay János főispán ur ő méltó-sága elnökelete alatt gróf Török Napoleon és báró Perényi Zsigmond főispán urak ő méltóságai, nem különben Szathmár, Ugoosa és Máramaros megye küldöttjeinek részvétele mellett.

Határozatot, hogy az idei közgyű-lés augusztus 14-én M. Szigethen megtar-tassék és hogy ugyanezen napon a kiállít-as is megnyitassék.

A kiállítás Máramaros, Ugoosa és Szathmár megye háziiparát, ásványvizet, valamint az egész keleti kárpátok bányá-szati, vasipar és vegyészeti terményeit fogja magába foglalni, mely kiállításra mar jelenleg is jelentékeny részvétel mu-takozik.

Ugyanakkor az osztály részéről Már-marosmegye több vidékére kirándulások fognak rendeztetni, részint olyanok melyek kevés megerőltetéssel lesznek megéjthetők, részint egyesek a főhegységekre.

Ezek közt különösen kiemelendők a következők:

A huszti várromok, Viski fürdő, Ka-bola Poljana, a szlatinai és rónaszéki só-bányák, a tiszta völgy és a Tisza forrásai Viso völgy, Suligui, Borvavölgy, Tatár hegytorok és Guzatuntini megtekintése. Az Ootesa, Czirbes, Haueria (2058 M.) Popp István (1980 M.) Vertu Pietrsz (2305 M.) havasok megmászása.

Augusztus közepe a legalkalmasabb időt nyújtja ezen kirándulásokra, miért is az osztály számos vonategek, reméi Máramaros vidéken üdvözölhetni.

Az osztály részéről intézkedések té-tetnek, hogy a vasutak részéről szállítási kedvezmények nyujtassanak.

Sigmeth Károly,

osztálytitkár.

UJDONSÁGOK.

* A dal- és zeneegylet választ-mánya tegnap este Lengyel Imre elnök-lete alatt ülést tartott, melyen elhatároz-tatott, hogy az egylet a Petőfi-társaság városunkba jövetele alkalmából a fogad-tatásban és az további ünnepélyességek-ben tevékeny részt fog venni. A torna-egylet kerényét, mely szerint a népkerti

sak, hasznára lehessen; kérem önt, ne te-kintsen engem többé idegennek."

"Jóságos Isten! — vágott szavába a kisasszony — "ön, ki életemet mentette meg, idegen lenne előttem! Ön, nemes lé-lek, ki megmentésemért koczkarra tette éle-tet, bizonyal soha se tett szerencsétlenné egy szegény, árva teremést s nem tette ki annak, hogy csak a gyalázat vagy ha-lál között legyen választása! Igen, igr-n, életem megmentője, önnnek meg kell tudnia mindent!"

"Jó, — gondoltam, magamban — "ez edemes lesz a meghallgatásra, tehát halljuk!"
"Mindenekelőtt azonban" — kérte gazdám a kis asszony — "engedje meg, hogy atyámnak par sort írhassek. Level-ben tudattam veie borzasztó elhatározáso-mat s ő azt hiszi, hogy azt végre is haj-tottam. Megengedi ön nemde, hogy ő ide-jöjjon?"

"Csak irjon neki kisasszony" — mondá gazdám, irószeret nyujtva neki, — "s kérje meg atyját, hogy siesen azonnal ide, ön-höz."

Pár percz múlva kész volt a levél s a kisasszony azon ház száma után tudako-zódott, a hol jelenleg van.

"Rue du Bac 31-ik szám" — vála-szoltam én.

"Rue, de Bae 31-ik szám" — ismé-telte remegve s egészen elhalványult. A tinta iróttól, papir, mind kihullott e szóra

tanácsarnokot féláron óhajtaná a majá-lira megnyerui azon válaszzal utasítá vissza, hogy miután jövedelmi forrásának egyik ága ez, céljai veszélyeztetése nél-kül ily kiválmalmat nem teljesíthet.

* Nyílt köszönet. Boldogult fér-jem Jobbágy János temetésén résztvett n. é. közönségnek a részvétért, a főiskolai énekarnak pedig közreműködéséért forró köszönetét nyilváníti a gyászoló özvegy Jobbágy Jánosné, Huszti Mária.

* A "Milimári." Almási Tihamér pályanyertes népszimtvének kilátásba he-lyezett előadása szinpadunkon, Blaha-né utolérhetlen bájos művészönkkel a czimzerebben, valóságos szenzátiót kel-lett közönségünkben és most már minden-kinék vágya tetőponját érte, vajha ez el-vezet ne csupán a hiu óhajtasokat szapa-ritaná, és a nemzet eszalógyána itt marad-hatna még e végett. — Lapunk egy ha-rátja szivességéből itt közöljük a szimu-nbűben előforduló egyetlen couplet szöve-gét, mely vonzó kedves tartalma is mu-tatja, melynek ellen állhatlan kedvességgel röppenhet e dal Blahanékné piciny ajka-ról. — A szöveg ez: —

A MILIMÁRI.

(Comple.)

Be a városba rádiizik
A Milimári reggel,
Sok házba kuncsalthoz benyit
Kannával és köcsöggel;
Mi mindent lát a rendőrség
Már mint a Soroksári
Az sem vesz annyit észre,
Mint a "Mili-mili-mári"

A "nagysága" bosszus nagyon
A sok kávét kiadta;
És még is mint a szilvale,
Oly hig az Isten adta!
Az ám! — szakácsné, szobalány,
A Klári meg a Mári . . . .
Az első auguszt . . . (felhörpöntést ma-tat) tudja azt

A mili . . . milimári!

A korszón este kényesen
Slepezek sok uri dáma,
A térű nép sohajtva néz
És majd megvész utána!
Pedig haj, arczszin gyöngyfogak,
Mind svindli, láriári!
Beh másnak látja reggel ezt
A mili . . . milimári!

És még is, furca sorja ez
A mai roz világnak
Irige is van, anyyi hogy!
A milimariságnak
Irigyli a miniszter is
Peldául gróf Szapáry
Hogy pénzt terem meg vízből is
Sok mili . . . milimári!

* Nagy hűhó volt ma egész dél-előtt a rózsateren. Híre terjedt, hogy a halápi rablóiylkok tegnap elfogták. A néptömeg azért tartotta megszállva a kir-törvényeszek épületének környékét, hogy láthassák a gyilkost. — A dologban anny-i igaz, hogy tegnap elfogtak egy embert a vasuton, de az nem rablóiylkos, hanem váltóhamisító.

kezeiből. "Talán — folytatá zokogva — "a véletlen sors vezetett éppen ezen házba."

Gazdám egész elbámuit.

"Feltudom fogni, értem csudálkozás-sat" — mondá a kisasszony — "de önnék mindent meg kell tudni, s ha megtudand mindent — könnyen megfogja ön érteni, hogy mily borzasztó emlékek kötnék e házhoz engemet."

S mig ezt mondá, az atyjához inté-zett levelet át adta gazdámnak.

"Cantillon" szölt parancsolólag gar-dám — "ezen levelet a czimzettnek a czim-zett helyen kézbesítendő."

"Én megnézem a levelet s látom, hogy rajta ez áll írva: "Rue des Fosses Saint-Victor."

"Jó darab ut" — sutogtam gazdám fülebe.

"Mindegy" — válaszolt hangosan — "ülj egy köcsira s félóra alatt itt légy."

"Két ugrással már az utczán voltam; éppen akkor hajtott arra egy comfortable. Megállítom és bele ugrom.

"S szász sous, barátom Rue des Fos-ses Saint-Victor és vissza, hajts." — Ilyen utat szereinek én most úgy néha néha tenni.

(Folyt. köv.)

* Blaha Lu-rovatunk vezetője közölt referadájába idézte Beöthy Zsol-lyek ez idézést: "művészön ellen irá-szik azt. Rovatvez-roszakartból vette-seit, csak mint egy-tekintetben találó v-meret; különben felől, hogy Beöthy az igazság, hanem iránti ellenszenv s-ába. Eenyit szü-liteni."

* Posta ki-Balkány községén táját e hó 15 iké-kocsis nyomtalant és lónak se hirté a téglási erdőben láitott, kötötte fektűt széttevé. mos levelet talált képpe. A kár jelen köcsirra van, miu-semmi nyomára t-hett szerencsét nyomozódás meg-locsmegyei ujvá-már két nap óta elkövetőjét.

* Hus ár-mának feutebbi e-tromfot vágott vi-felemelvén 50 kr-akat kilónként. Me-ara a jelen idősz-azemben áll mas-épen nem emleke-jebb vitettek vol-telten felhívjuk a-befolyását ez ügy-kötelezettsége lev-a lakosság érdeke

* Csinos s-a városi nyomda-tékára. A kis ala-rette van foglalv

* Színház- "Sarga eskü", Eöry, Egri, Tot-fogják játszani.

* A debre-velölök kuglító-ton, e hó 22 én-melyre az egylet-hivatnak.

* Tűz T-Kalmán tiszta-17-én tűz puszt-lakot emészte-niszterelnöknek-okozott. A tűz-s a gyanu egy-hei, ki nem re-elbocsájtva.

* Vérfa-g A Debreczenbo-vonat tegnap e-lemmel érkezett-mel hajmeresz-részleteit a kö-nat egyik má-ült egy körül-éves leányával. Ujszállás és fog-ésves leány, ki-sal kibukott a-anya szivszakg-elhatározásra t-megakadályozt-"Nem hagyhat-után vette t-tudtak meg a-Fegyverekre-másfőnök azon-rencsétlenek fe-találtak. A kis-történt, de az-szenvedett, h-nines reményi."

* Fures-zeti színházban-boru" első elő-keletkezett. Ni-lanie grófnő r-előadni, a né-erősen elenez-vált keringő-a páholyi köz-landó az olyn-s annál inká-tatását. Mivel-engedni, ro-mely a karm-tán még na-gközepekte M-s mikor szö-elédetlenné

esarnokot félaron óhajtaná a maj...
megyerül azon válaszal utasítá...
aga ez, ezéjaj veszéjzetése néj...
Nyilt köszönet. Boldogult férj...
Boldog János temetésén résztvett...
karnak pedig közreműködéséért forró...
nyititja a gyászoló özvegy...
A Milimári. Almási Tibamér...
nyertes népszimfűvének kitalásba...
előadása szinpadunkon, Blahá...
ntolérhetően bájos művésznökkel...
szerepben, valóságos szenzációt kel...
közönségünkben és most már minden...
vágya tetőpontját érte, vajha ez el...
ne csupán a hű óhajtszókat szapa...
a meg e végett. — Lapunk egy ba...
szivességből itt közöljük a szimf...
előforduló egyetlen couplet szöve...
mely vonzó kedves tartalma is mu...
melynek ellen állhatlan kedvességgel...
enhet e dal Blahanék pieziny ajkai...
A szöveg ez: —

A MILIMÁRI.

(Complet.)

A városba rádiizik
Milimári reggel,
habza kuncsághoz benyit
annával és köcsöggel;
mindent lát a rendőrség
ar mint a Sorokári
sem vesz annyit észre,
ut a „Mili-mili-mári“
nagyága“ bosszus nagyon
sok kávét kiadta;
meg is mint a szilvalé,
y hig az Isten adta!
am! — szakácsné, szobalány,
Klári meg a Mari...
első autguszt... (felhörpöntést mu-
tat) tudja azt
mili... milimári!

torzón este kényesen
lepez sok uri dáma,
erő nép sohajtva néz
s majd megvész utána!
ag uaj, arezsin gyöngyfogak,
lind svindii, larifari:
A masnak latja reggel ezt
A mili... milimári!
még is, furesa sorja ez
A mai rossz világnak
ye is van, annyi hogy!
A milimarisagnak
gyi a miniszter is
Peldául gróf Szapary
gy pénz teremt meg vízből is
Sok mili... milimári!

* Nagy hühó volt ma egész dé...
tt a rózsaterén. Híre terjedt, hogy a
tápi rablógyilkost tegnap elfogták. A
otmög azert törtotta megszállva a kir...
venysek épületének környékét, hogy
hassak a gyilkost. — A dologban annyi
s, hogy tegnap elfogták egy embert a
saton, de az nem rablógyilkos, hanem
stóhamisító.

zéből. „Talán — folytatá zokogva —
veletlen sors vezetett éppen ezen házba.“
Gazdam egész elbámult.

„Feltudom fogni, értem csudálkoz...
— monda a kisasszony — „de önnek
ndent meg kell tudni, s ha megtudand
ndent — könnyen megfogja ön érteni,
gy mily borzasztó emlékek kötnek e
sznoz engemet.“

S míg ezt mondá, az atyjához inté...
at levelet át adta gazdámknak.
„Cantillon“ szolt parancsolólag gar...
am — ezen levelet a czimzettnek a cim...
tt helyen kézbesítendő.“

„En megnézem a levelet s látom...
gy rajta ez áll írva: „Rue des Fossez...
ant Victor.“

„Jó darab ut“ — sutogtam gazdám...
lébe.

„Mindegy“ — válaszolt hangosan —
ly egy kocsi s félóra alatt itt légy.“
„Két ugrással már az utcán voltam,
pen akkor hajtott arra egy comfortable,
égállított és bele ugrom.
„S száz sous, barátom Rue des Fo...
s Saint-Victor és vissza, hajts.“ — Ilyen
at szerelnék én most úgy néha néha
nni.

(Folyt. köv.)

* Blaha Luiza asszonyról, szini...
rovatunk vezetője lapunk keddi számában
közölt referadójában a művésznőről szólva,
idézte Beöthy Zsolt egy újralátát; néme...
idézést félre magyarázzák s a
lyek ez idézést ellen irányuló roszakaratnak hi...
művésznő ellen irányuló roszakaratnak hi...
szik azt. Rovatvezetőnk épenséggel nem
roszakaratból vette át Beöthy megjegyzé...
seit, csak mint egy tekintélyes kritikus sok...
tekinetben találó véleményét óhajta megis...
mert; különben sem lévén értesülve a
felől, hogy Beöthy Zsolt urat ezuttal nem
az igazság, hanem egy harmadik egyén
iránti ellenszenv vezette bírálata megír...
sába. Ennyit szükségesnek láttuk föleml...
íteni.

* Posta kirablás. Szabolcsmegeye
Balkány községének Tégilásra menő pos...
táját e hó 15 ikén kirabolták; a posta...
kocsis nyomtalanul eltűnt, s a talyigának
és lónak se híre sem hamva. E hó 16 ikán
a igazlasi erdőben a postaláda feltörve ta...
lálatott, körötte több pénzeslevel borítéka
féküdt szétéppve. Bököny alatt szinte szá...
moss levelet találtak, feltörve vagy szét...
tépve. A kár jelentékeny. A gyanu a posta...
kocsisra van, miután az eddigi vizsgálat
semmi nyomara nem akadt a vele törté...
hett szerencsétlenségnek. Különbven a
nyomozódás megindult teljes erővel, a sza...
bolcsmegeyei újárósi járás rendbízatosai
már két nap óta kutatják a rejtélyes tett
elkövetőjét.

* Hus árak. Lapunk 76-ik szá...
mának feutebbi ezimű ezikkére igen jeles
tromfot vágott vissza a husméről társulat
telemelvén 50 krról 54—56 krra az ára...
kat különkint. Megengedjük, hogy a marha
ara a jelen időszakban magas, de ezzel
szemben áll más évezakok olcsó ára és
épen nem emléksztünk, hogy ilyenkor lej...
jobb vitettek volna az árak. Azért ismé...
telten felhívjuk a hatóság figyelmét, hogy
befolyását ez ügyben teljes érvényre emelje
kötelezettsége lévén első sorban védeni
a lakosság érdekeit.

* Csinos szinlapot állított ma ki
a városi nyomda Blaha Lujza jutalomj...
tétkára. A kis alakú szinlap gyönyörűt ke...
retbe van foglalva s harmas nyomású.

* Színházi hír. A ma adandó
„Sárga csikó“, főszercepeit Blaha Lujza,
Eöry, Egri, Tóth Antal s Németh József
fogják játszani.

* A debreczeni pénzügyi tiszt...
viselők kuglizó egylet helyisége szomban...
t, e hó 22-én déután fog megnyitani,
melyre az egyleti tagok tisztelettel meg...
hivatnak.

* Tüz Tisza Kálmánál. Tisza
Kálmán tisza-aradványi birtokos e hó
17-én tűz pusztított. A tűz uradalmi tisz...
lakot emésztette fel s a tulajdonos mi...
nisterelnöknek jelentékeny károsodást
okozott. A tűz gyújtásnak az eredménye
s a gyanu egy volt uradalmi kanaszt ter...
hel, ki nem régiben lett a szolgálatból
elbocsájtva.

* Vértagyasztó jelenet vasuton.
A Debreczenből Budapestre menő személy...
vonat tegnap este 2 és fél órai késede...
lemmel érkezett a fővárosba. E késede...
lemet hajmeresztő eset okozta, melynek
reszleteit a következőkban adjuk: E vo...
nati egyik második osztályú kocsijában
litt egy körülbelül 40 éves asszony, 12
éves leányával. Délután 3 óra felé Kis...
Ujszállás és fegyvernek között egyszerre
kíröppelt a vasuti kocsi ajtaja és a 12
éves leány, ki ott állt, velőtrázó sikoltás...
sal kibukott a vágányokra. Képzeltető
snya szivszakgató fájdalma, mely őt gyors
elhatározásra bírta. Mielőtt meg az utasok
megakadályozhatták volna, e kiáltással:
„Nem hagyhatom gyermekemet“ a leány
után vetette magát. Az utasok mit sem
tudtak meg a szerencsétlenekről, míg csak
Fegyverekre nem érték. Innen az állo...
mástónok azonnal kocsit küldött ki a sze...
rencsétlenek felkeresésére. Mindkettőt meg...
találták. A kis leányok semmi baja sem
történt, de az anya oly súlyos sértüléseket
szenvedett, hogy életben maradásához
nincs remény.

* Furesa háboru. A lemergi nem...
zeti szinbázban e hó 15-én, „Furesa há...
boru“ első előadásakor meglehetősen botrány
keletkezett. Nikor Nyskovski színész Me...
lanie grófnő románczát harmadszor akarta
előadni, a nézőtér magasabb régióban
erősen ellenezték az oly hamar népszerűvé
vált keringő folytatását. A földszinti és
a páholyi közönség azonban nem volt haj...
landó az olypusi tiltakozásnak engedni,
s annál inkább követelte a keringő foly...
tatását. Mivel egyik párt sem volt hajlandó
engedni, roppant zaj és zavar támadt,
mely a karmester határozatlansága foly...
tan még nagyobb lett. E leirhatatlan zaj
közepette Myskovszki a szinpadra lépett,
s mikor szoboz juthatott, arra kérte az
elégedetlenkedőket, hogy jövőre maradjá...

nak el. Alig mondta ki e szavakat, a
láрма ismét kitört, úgy hogy a színészek
vissza kellett vonulni. Mikor a harmadik
fölvonásban ismét előjött, a botrány újra
megújult. A közönség csak akkor nyu...
gódott meg, mikor Myskovszki a szinbáz...
igazgató kérésére formális bocsánatot
kért a közönségtől. A kellemetlen jelenet
alatt gróf Potoczki helytartó is a szinbáz...
ban volt.

* Allatkinzás. Károlyi Pista gróf,
a ki tudvalevőleg nagy sportsman, vitába
bocsátkozott egy báróval a fölött, hogy
mennyi idő alatt lehet kocsin Nagy-Ká...
rolyból Szatmárra és visszamenni. A vitá...
nak nagy összeg pénzre menő fogadás
lett a vége; a gróf vállalkozott rá három
óra alatt Nagy Károlyból Szatmárra és
innen vissza kocszini. Szombaton déli 12-
órákor kocsi utlek s már 3 óra előtt
ithon voltak. A báró fizetett. Nagy-Ká...
roly és Szatmár közt a távolság 4 mfd.

* Újságok. A 35.000,000 lakossal
bíró Japán gyors léptekkel halad ugyan
előre a művelődés terén, de az újságo...
dalom, még nem igen volt képes megho...
nosodni. Az egész birodalomban ugyanis
mindössze csak 68 napi lap jelen meg,
egy, hogy majdnem 2 millió lakos esik
egy lapra. — Ennek kirívó ellentétét a
kis Svájez képezi, hol a hírlapirodalom
oly óriási terjedelmet nyert, hogy átlag
4 és fel lakosra esik egy-egy lap. Az
egész svájci szövetségben 297 napilag s
45 havi folyóirat jelenik meg. Ezek kö...
zül 265 politikai jellegű, még pedig 185
szabadeivű s 40 konzervatív.

* Szeged és Arad. Műértő két város.
Mindkettőben oly közönség lakik, mely
tudja méltányolni az igazi nemes műve...
szetet és pártfogásába veszi a zene és
színeszet ügyét egyaránt. Szegeden pl. teg...
nap este nem lehetett megtartani a ka...
marai zeneestélyt, — mert nem volt kö...
zönség. Aradon pedig Jászay Mari úres
ház előtt lépett fel először Deborában.
Azt hisszük, bővebb kommentárra nincs
szükség.

* Egy már évek óta fennálló, jól
berendezett fűszer és vegyesáru üzlet, más
vállalat miatt azonnal, vagy pünkösdtől
fogva szabad kézbe eladó. Értekezhetni
nagyemester-utca 1333. sz. a.

Pletykák.

Amazonok harczá.

A völégény egy fiatal, jómódu kö...
mivesemester, tegnap vette nőül egy özvegy
magánzó leányt és az esküvő után
megindult a mulatság. Este felé egyszerre
a férfi rosszul lett. A sok ivástól-e vagy
mástól azt nem tudni. Nővére és az egyik
nyoszolyóleány atvezették egy másik szo...
baba és vetkőztetni kezdték.

A fiatal asszony jogaiban sérve
érezvén magát, bement férjéhez s ő akarta
megszabadítani a ruháktól.

De a nővér durván eltaszította, az...
tán pedig elszedte öcsésének aranyóráját,
lánczát, sőt az új menyecske szekrényének
kulcsait is zsebre rakta.

A fiatal asszony visszakövetelte férje
holmiját és a kulcsokat, mert a szekrény...
ben 100 frtól szóló takarékpénztári köny...
vecske is volt, már pedig azt gondolta,
nem jó a káposztat kecskeré birni.

Ezalatt a fiatal asszonyt férjének nő...
vére csufult megverte, mire a menyecske
anyja berobant, a kulcsokat kikapta a
verekedő asszony kezéből, a takarékpénz...
tári könyveket elvitte és leányával egyitt
szállóba ment aludni. Mondanunk sem
kell, hogy a fiatal házask örökös hara...
got fogadtak egymással szemben, de hogy
holnap már kibékülnek, azt szintén feles...
leges volna hosszasan indokolni.

S z i n h á z.

(—Y—) Szerdán közkívánatra ope...
retteben lépett föl Blaha Lujza s ez al...
kalommal a már egyizben töle látott Szer...
polettet játszotta a „Kornevilli haran...
gok“-ban.

Hogy Blaha Lujza hazánk első
rangú művésznője s hogy mint ilyen nem
csak a népszimfűvekben, de az operet...
teknben is, — melyeket pedig nem a leg...
nagyobb előszeretettel kultivál — utólér...
hetetlen alakításokat produkál, az két...
ségtelen és kimondható anélkül, hogy
véleményünk által akár a mult, a jelen
nagyeműtű színésznői érdeméből bármit
levonnánk. Szerpolette szerepében ismer...
kült már őt; minden ízében kitűnő ala...
kítás adott, játéka élvezetes volt minden
kis részében, dalai pedig gyújtották és
lelkisítették a közönséget. A „csiger dal“
ma is fénypontja volt énekrészének. Ismé...
teltetések, tapsviharak, kihívások, perze...
sokszor voltak.

Csatár Hári márk szerepében jó
volt; a rondó valczert szépen adta elő
bár eleinte bágyadságot vettünk észre egy
játékán, mint éneken.

Bérczy Grenizőjét szinte dicsérettel
említhetjük föl. Nagyon szépen énekelt
és méltán megérdemelte a tetszés nyilvá...
nitásokat.

Halmayné mint Zsermén kitűnő volt.
— Németh Gáspár apó szerepében mostis
egyész részek kidomborításával tűnt ki,
de a megőrülésben, a lélektani követke...
zetességet ismét nem láttuk.

A rendezőség izléstelensége kitűnt a
„Tekints ide“ előadásánál. Mire való az,
hogy a kardaloknők testők némely ré...
szét mindenáron a legdomborubbán föl...
tüntetni akarják e dal eléneklésénél?
Tett-e így Blaha Lujza? De szükséges-e
így tétetni. A t. hülgyek különben is ki...
tűntek többször ügyetlen hajlongásaikkal
és hibás énekükkel mely „Ez itt az őseim
terme“ nagy ária előadásánál tűnt ki,
mely most is elveszté minden hatását mint
a legutóbbi előadás.

A zenekar jól játszott.
Zsuffot ház.

Csarnok.

Blahané a debreczeni fonatosoron.

Czegléd utcán a Rotschnek patikája
előtt találkoztunk.

Mikor az ilyen magamformájú kö...
zönséges ember egy nagynevű ismer...
sével évenként legfőlebb ha egyszer ta...
lálkozik, önkénytelenül is habozni kezd:
köszönj-e nem e? Féltreismerttven nem
fog-e tolakodónak tekintetni?

Az a messziről jövő hódító mosoly,
melyet a gráciák után „csak Blahané tud
reprodukálni“, s mely biztos jele volt,
hogy megismert, kimentett zavaromból.
Köszönöm.

— Hát ez az embürség — mondja
azon a kedves, behizelgő, csevegőhangon,
(melyen „csak Blahané tud“ avval az utá...
nozhatalan, rokonszenves dialektussal cse...
vegni, talán nem tudja, hogy Debreczen...
ban vagyok? Avagy talán nem tud 18
grádicosot megmászni mióta egy elhizott?

— Mikor nem lennék „alkalmatlan“?
— Kérdém.
— Jöjjön fel ebéd után fekete ká...
véra — mondja a finom modoru s ven...
dégyszerető Splény báró.

Köszönöm. Ott leszek.
Persze, hogy ebéd után első dolgom
volt galába csapni magamat, ami állott
abból, hogy borzas üstökömet meggerebe...
neltem s végig kefélköztem.

1/2 háromkor már a „Ló“-ban sztr...
csölttem nem annyira a fekete kávét, mint
a diózegei bakart „a diva“ s a báró tár...
saságában.

Beszéltünk mindenről, de legtöbbet
a debreczeni szokásokról s a jó debre...
czeniekről, Debreczen specialitásairól stb.

Nekem is elmondá (pedig tudta,
hogy nem vagyok „az egy titoktartó ur“)
hogy mennyi édes emlék köti őt is, fér...
jét is, Debreczenhez, melynek kitűnő szí...
nészképző iskolájában izmosodott meg te...
hetsége; elmondá, hogy mennyit köszönhet
a sajtónak, mely sohasem volt elnéző hi...
bái iránt, hanem érdeme szerint dicsérte
vagy róttá meg; (Csak hogy akkor még nem
mi voltunk a referensek — gondolám) el...
mondá, hogy mily jól esett mindenkör a
közönségnek irányában nyilvánuló egy...
szerű s őszinte tüntetés, mely nem any...
nyira kútiósegekben, hanem szivből eredő
tapsokban nyilvánult. E tekintetben mint
annyi más tekintetben, — ugymond — a
debreczeni közönség maig sem változott.

— Nem biz az — felelém — mu...
tatja az, hogy valahányszor szerecséje
van az ő „kis Blahanéja“-hoz, mindany...
nyiszor formális színházlátogatási lázba
esik.

— Ez is dicsérendő specialitás —
jegyzé meg „a nemzet pacsiirtája“ — av...
val a hamiskás mosolylyal, melylyel „csak
Blahané tud mosolyogni.“

— Apudros! debreczeni specialitás!
— folytatá — mondja csak áll-e már a
fonatos sor?

— Mint minden, a vásárt megelőző
héten — válaszolám.

— Szeretnék kirándulni, ha az én
kedves báróm (igy szokta szólítani férjét
mások jelenlétében) elkísérne, ugy is ros...
szul ebédeltem ma.

Nem telt bele 1/4 óra, s a Boros...
uram szürkéi tüettek véltünk ki a dru...
konyhájára.
Furcsán vagyok én Eöryvel meg
Abonyival.

Ha kimegyek a górmalom kerthe
Abonyi vagy Eöry vagy mindakettő ott
tanul.

Ha kimegyek az erdőre Eöry vagy
Abonyi vagy mindakettő ott tanul.

Most is ahogy kiértünk a fonatos
sorra Eöry, Abonyi sőt még Bérczi is —
ott t a n u l t.

Mikor Blahané végig ment a szin...
padon mint gerolsteini nagy herczegnő,
csak akkor láttam olyan „habtájk“-ot
állani Gerecsőtől, mint a minőt az én há...
rom czimborám állott, midőn bennünket
a kocsirol lezállni látott.

— „Nagyságod itt?! Kezdé a szót
Abonyi.
— Soh se nagyságoljon, nem vagyok
én itt báróné, hanem a hajdani Blahané,
aki sokszor, de nagyon sokszor jóitűen
megozsonált már itt a régi jó időkben.
S csakugyan, aki látta itt Blahanét az
Árva Zsuzska tekintetes asszonyának egy...
szerű öltözékében a mint feszletlenül el...
helyezkedett az egyszerű falócán, nem
mondta volna, hogy Magyarország legün...
nepeltebb művésznője, Splény báróné az,
aki oly otthonosan érzi magát a füstös
vityillóban.

Mire Fonóné asszonyom — a sátor
fonatoscsinálásban megöszült tulajdonos...
nője, mivel „a diva“ csakhamar jóitű
beszélgetésbe ereszkedett, elmondta „a tekin...
tetes asszonynak“, hogy az ő „gavalér
marhája“ (saját szavai) hogyan vágta őt
reggeli fejéskor a jászoiiba: akkorra már
ott állt virágos cseréptányérokban a pá...
rolgó cigánypecsenye, egy nagy tal
sen sült fonatos meg két butellia csiger.
Hösnök ment elől jó példával.

En amugy „rangosan“ két kézre fog...
tam a kést, villát, melyet a rozsdától
csak a négy országos vásár idejére szoktak
megsurolni, s egy akartam felszedelni a
a cigánypecsenyét.
— Hát debreczeni ember maga? ri...
vált rám „a diva“ avval a kedves, feddő
pillantással, melylyel „csak ő tud pil...
lantani.“

— Nem én — kéren — csak „jöttment...
bitang“ vagyok, mióta így neveztek el az
újságban azokat, a kiknek nem a basa...
halmán eről vágják el a köldökér.

— Hát, hogy hízhatott meg annyira,
ha még azt sem tudja, hogyan szokás a
cigánypecsenyét enni? No, nézzem ide,
ha még nem tudta, hát tanulja meg.

S ekkor piezinyke ujjai közé vett
egy karaj szép, tefér kenyeret; rátett
egy darab cigánypecsenyét; kivett zse...
bélből egy finom azeál zsebkést, egy falat
kenyér, egy falat cigánypecsenye, egy
kis só, egy kis paprika rá... s evett
páratlan jóitűséggel, a hogy „csak ő tud
enni“ a „Tündérlak“ lakomázási jelenet...
ben. Bizony, bizony soh se hittem volna,
hogy a „nemzet pacsiirtája“ engem, már
mint engem, e n n i tanitsón.

Az uszonálás közben lepett meg
bennünket egy más fajta debreczeni spe...
cialitás: a fonatos sor utcai zenészei-nek
képeben. Hat darab kiéhezett 6—12 éves
cigánygyerekekből álló banda kezdte rá
a változatosabbnál változatosabb zeneda...
rabokat.

Az olyan kintorna, melynek ladájá...
ból minden második, harmadik sipot ki...
vett a szárazság, nem csinál olyan ful...
sértő nyikorgást, mint a minőt a mi ban...
dánk csinált.

De ezért jól mulattunk rajta. Egyre
találgattuk, hogy mit huznak?

A Rákóczy... nem a csiger
nóta... de egyik se... Jaj de bu...
san harangoznak Tarjánban... De...
hogy Zsidón... Szakavatatlan ze...
nézeti ismeretűnket a banda terélte a he...
lyes utra. Ugyanis, mikor már az utolsó ak...
kordot rántották rá keményen, a hat gye...
rek torkaszakadtából rákezdte ordítani,
mint Lambertuccio szokta, hogy: . . . .
ez Boccaccio.

Blahané, ki annyira a mennyire ismeri
a Boccaccio zenéjét, e jelenetre neki
támaszkodott a sátornak s elkezdett ka...
czagni, de ugy, oly jóitűen, oly lelkeből,
ahogy még ő sem tud kaczagni a szin...
padon.

— Lássá mondá hazajövet — ilyen
jól csak Debreczenben lehet mulatni!

Igy és igyeből szoktak többnyire el...
füllenteni egyetmást Blahanéről a Blaha...
irodalmat kultiváló nagságok, s 100 jámbor
olvasó közül, aligha 1-nék eszébe jut
hogy az ilyes kaczolatokból egy árva jotta
nem sok, de annyi sem igaz.

Crix-Crax.

Szabó József,
felelős szerkesztő s kiadótlajdonos.

SIRKŐRAKTÁR

DEBRECZENBEN.

Van szerencsém a kegyeletes érületű s a n. é. helybeli és vidéki közönséggel tudatni, hogy SIRKŐRAKTÁRAMAT ismét ujonnan a legválogatottabb gránit és márvány fajokkal dusan berendeztem.

Nagy választékban van kül- és belföldi

**veres és szürke márvány,
GRANIT, SYENIT**

és
POPHIB

mindenféle alakban, s legjutányosabb árakban számítva, 10 ftól fölfele.

(Sirkő-rajzokkal ingyen szolgálók.)

Készíték sirszegélyeket, a sarkövekre családi czimereket, s más nemű díszítményeket kőbe metszve, továbbá siritokat bármely európai nyelven, a legfinomabb aranyozással.

Fölvállalom a síremlékek föllállítását helyben és vidéken, valamint a régi sarkövek tisztítását, s az avult betűk újra aranyozását.

Üzletemnek 21 évi főállása óta tanúsított partfogását a n. é. közönségnek ez alkalommal megköszönve, kérem továbbra is heves bizalmát

maradtam tisztelettel

Boros Sándor,

(92.)

műköfaragó.

Raktárhelyiség Debreczenben, főpiacz Vecsey-ház alatt.

Dreher Antal-féle

kiviteli palaczkcserek

egyedül kaphatók és megrendelhetők csakis

Dietrich és Gottschlignél, Budapesten,

vagy

DBEHER ANTALNÁL, Kőbányán.

A nyáron át naponta háromszor friss töltés, a palaczkok töltése czéljára ellett, legkitünőbb kiviteli palaczkcsereknek. Ismételadók legnagyobb előnyökben és engedélyekben részesítjük.

Szives tudomásra.

Egy t. ez. közönséget, mely csak Dreher-féle kiviteli sert fogyaszt, arra figyelmeztetjük, hogy csak azon palaczkcserek hamisítatlanok és eredetiek, melyeknek vignetán a „Dietrich és Gottschlig“ név világosan észrevehető

(94.)

Uj találmány.

Egyetemleges bőrkenőcs fekete szíjjazatra e különösen előnyösnek és czél-szerűnek bizonyult,

kocsitatók, lábbelik

és

katonai szíjjazatok
feketítésére és puhán tarására.

Kapható használati utasítással

Geréby Fülöpnél.

(96.)

Mindenféle friss töltésű

ásvány és gyógyvizeket,

továbbá

lenkenczébe (firneisz)

törött festékeket,

lenolajat, lenkenczét,

valamint legjobb minőségű SZOBALAGOT, mely a bekénés után már két óra múlva tökéletesen megszárad, ajánl

VARGA LAJOS

fűszerkereskedő
piacz, a postaház mellett

Kevés a szó, de mind való!

Legolcsóbb forrása

Valódi gyémánt- és arany-ékszereknek,
„ ezüst evő és más eszközöknek,
„ arany és ezüst óráknak,
Legelegansabb férfi és gyermek-ruháknak,
„ női kabátok- és felöltőknek,
Legujabb szabásu ruhák mérték szerinti megrendelésének,
Különféle szövetek-, vásznak-, szőnyegeknek,
Férfi-, női- és gyermek lábbeliknek.
Ugyszinte magyar, német és francia regényeknek,

az általános bazár Debreczenben,

N.-Várud-u., Frohner-szállodával szemben, a megyeház mellett.

Vidéki megrendelések utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetnek és a meg nem felelő tárgyak kicseréltetnek.

Kevés a szó, de mind való! (126.)

A cs. és k. gyógyintézetek hivatalos orvosi jelentései.

Sikerrel használtott sorvadások-, testi gyengeségek-, gyenge emésztés-, étvágytalanság, köhögés, nyak, mell és tüdőbajoknak.

Hoff János urnak,

cs. k. tanácsos, a koronás érdemkereszt tulajdonosa, több magas német rend lovagja, Hoff János-féle malata-kivonat feltalálója és kizárólagos gyártója, Europa legtöbb fejedelmeinek udvari szállítója. Bécsben, gyári helyiség: Grabenhol, Bräunertrasse 2, iroda és gyári raktárhelyiség: Craben, Bräunertrasse 8.

A 23. számú cs. és kir. helyőrségi-kórház Zórábban. Hoff János-féle malata-kivonat egészségisör, ugyszinte malata-egészségi-osokoládé a fennemlített kórházban a hurubban és tüdőbajban, valamint a gyenge emésztésben sinlódók gyógyításánál mint igen kiünő tap- és erősítő gyógyszernek bizonyult be.

Dr. Ischitz. kórházi igazgató és főorvos, Dr. Kaiser, törzsorvos

A 2. számú cs. és kir. helyőrségi kórház Bécsben, 4. sz. 297. Hoff-féle malata-kivonat és malata-csokoládé, melyek a uvezett helyőrségi kórházban használtattak, a gyógyításnál kiünő s hathatós szereket mutatkoztak, névszerint a malata-kivonat az időnkénti mellbajban szenvedők előtt igen kedves és óhajtott szer; ugyszinte a malata-csokoládé a rekonvalescensnek eselgyengült emésztőszerveknél idűtő és igen kedvelt gyógytapszerként nat nosszu betegség után.

Dr. Loeff, főorvos. Dr. Parias, törzsorvos.

Gyógyítása a mellbetegségnek, testi gyöngeségnek, étvágytalanságnak, nyak köhögés, gyomor, tüdő, mellbetegségeknek az 58 magas kiüntetéssel koronázott

Hoff János-féle malátakészítménynek,

mint az egyedüli valódi Hoff-féle malata-kivonat egészségisör (palaczkban), concentrált malata-kivonat (telér palaczkban, a testet erősítő malata-egészség-csokoládé, valamint a köhögést és rekedtséget eltávolító malaták.

Gyógytudósítás

(kivonatban.)

Ursim! Már nyolcz éve, hogy nehéz légzés és tüdő szédülésben szenvedek; minden szert használtam, siker nélkül maradt. A köhögés, hányás s az agyvertoulás, éjjel nappal gyötört, annyira, hogy már a járás is terhemre volt s életemről már vegkép lemondiam. Ekkor azon orvosi tanácsot kapiam, hogy használjam a Hoff János-féle malata-készítményeket. Mindjárt a gyógymegkezesével vértelődásaim teljesen megszűntek, s egészségem eme gyors visszatérte mindenek előtt mint valami halhatlan esoda tűnik, a ki állapotomat ösmerte, ez arra indít, hogy ezen malata-készítményeket valamennyi szenvedőnek ajánljam.

Gyárfás János nyug. honvéd főhadnagy.

OVÁS. Valamennyi malátakészítmény Hoff Jánosnak, a feltalálónak és első előalutónak nevével fennálló tojssad alakban és névairásával van el-látva. — A hol a valótság nzen jele hiányzik, a készítmény mint hamisított visszautasítandó.

Két forinton alól semmitem küldetik.

Főraktár: Rickl József Zelmos Debreczenben továbbá kapható Csanak József, Geréby Fülöp és Varga Lajos kereskedésében. Nyiregyháza: Korányi Imre gyógyszerész. Nagy-Károly: Ujházi István, továbbá az ország minden nagyobb gyógytárában.

(36.)